

nju još i utvrđuju. Dakako samo iskrena, prava nauka, koja traži i prihvata istinu, pa ma kakva ona bila, vodi konačno do istog izvora, iz kog i vjera crpi svoje spoznaje — do vječne Istine, do Boga, u koga i vjera i nauka prelaze u otkriveno gledanje.

Dakovo.

G. Galović.

Papin ugled.

Papin je ugled veoma porastao i u međunarodnom saobraćaju, što je i mnogim katolicima ostalo prilično nepoznato, osobito ako se gleda sve u cjelini. U srpnju g. 1914. imalo je 14 država svog zastupnika na Vatikanu, a Vatikan opet svoje zastupnike kod tih država. A danas iza propasti nekih silnih i mogućih carstva, a Pirove pobjede pobjeditelja? U studenom g. 1920. bile su kod Sv. Stolice zastupane 24 države. Broj se dakle gotovo podvostručio i tim papinski ugled naravski porastao; tim više, što je u to vrijeme Vatikan uspostavio kod raznih država 13 novih nunciatura. Međutim je jedna nunciatura ukinuta, i to u maloj republici Guatemali, gdje je vladao šesnaest godina tiranin Caliera, koji danas leži u tamnici, a jedan mu je veliki posjed oduzet i pretvoren u državno imanje, dok su trojica od njegovih pristaša osudena na smrt. Na Vatikanu nemaju neke države svog zastupnika stoga, što je broj katolika u njima vrlo malen, kao Danska, Švedska, Norveška. Druge opet države nijesu važne koje zbog spomenutog razloga, a koje stoga, što su neznatne, kao uz već spomenutu republiku Guatemalu, republika Liberia, Panama, kraljevina Siam. Ni ogromna, ali nesređena i neorganizirana republika Kina nema svog zastupnika na Vatikanu. Ona bi ga bila poslala, da je nije sprječila francuska framazunska vlada. Danas nema nijedne poganske zemlje, koja bi bila opravdavala tako lijepe nade za katoličku vjeru kao Kina. U njoj obraća na godinu jedan misijonar popriječno 1000 odraslih ljudi na pravu vjeru. God. 1920. obratio je sam jedan kineski katolički laik 4000 ljudi. U novije doba odlikovala se framazunska francuska vlada u bjesnilu proti katoličkoj Crkvi. U tom je bjesnilu prekinula i diplomatske odnosa s Rimom. Kakva je to vrtoglavost bila, vidi se iz toga, što je brzo stavila na Vatikan privatno svog zastupnika, gotovo svaka vlada francuska. Vidjeli su framazuni, da bez tog ne mogu biti. Za rata i poslije rata još manje. Nedavno je odlučila francuska zastupnička komora, s velikom većinom glasova da se opet uspostave diplomatski odnosi sa Svetom Stolicom. Još nije stvar došla na glasovanje u senat, ali će i tu morati proći. Francuska vlada mora to učiniti, jer je u novim njezinim krajevima puno katolika, vjernih Rima. Ima tomu preokretu u Francuskoj još jedan uzrok. Pri koncu rata od osam glavnih zapovijednika francuske vojske bilo ih je šest praktičnih katolika, a među tom šestoricom je ženjalni Foch (č. Foš). Istom kad su oholu Englesku silni udarci njemački prisilili da preda zapovjedništvo nad svojom vojskom, maršalu Fochu, koji je zapovijedao

i američkom vojskom, počeli su Nijemci uzmicati, dok posve ne klonuše. Poznata je rugalica plitkoga Renana: „Isusovački dak ne će nikad potući pruskog oficira.“ Ovaj je rat pokazao baš protivno. Foch je naime bio isusovački dak, koji je ostao uvijek vjeran katoličkim načelima. I sad prima svaki tjedan svetu pričest i javno hodočasti u Lurd. Ne samo silni utjecaj živog katolicizma u časničkom zboru skršio je moć framazuna, nego i u francuskom narodu. Od 600 sadašnjih zastupnika ima ih oko 240 katolika, a u Briandovu ministarstvu ima pet ministara praktičnih katolika. Stari se framazuni još najviše drže u senatu i odatle se bore, ne bi li im pošlo za rukom da smetu ili bar zategnu uspostavu odnošaja s Rimom.

Za rata je poslala i Engleska, gospodarica svijeta, svog zastupnika u Vatikan. To nije bilo po čudi jednom protestantskom društvu, pa je g. 1919. interpeliralo Lloyd Georgea, s kojih je razloga Velika Britanija stupila u odnošaje s Rimom. Lloyd George odgovori po svom tajniku onako engleski, kratko i stvarno: „Ministar predsjednik me moli, da Vam kažem, budući da je velik broj britskih državljana vjere rimo-katoličke, to misli vlada Njegova Veličanstva, da je u njezinom interesu, ako ostane u doticaju sa Svetom Stolicom.“ S tim se kratkim i jednostavnim odgovorom svršila stvar zagriženih protestanata. Holandijski je parlament s golemom većinom prihvatio uspostavu diplomatskih odnošaja sa Svetom Stolicom još g. 1916. Na Vatikanu nemaju svog zastupnika Sjedinjene Države sjeverne Amerike. Ali nigdje na svijetu nijesu katolici tako jaki kao u Sjed. Državama već zbog svog velikog broja (18 milijuna.) U Sjed. Državama je kat. Crkva slobodna i svakim danom jača. Na godinu prelazi tamо na katoličku vjeru oko 40.000 ljudi! Kad je Wilson došao u Evropu, pohodio je i Vatikan i dobio na dar sjajno uvezan primjerak novog crkvenog zakonika. Sad je i nova, ratom oslabljena, no nipošto uništena *njemačka država* poslala svog zastupnika za čitavu državu na Vatikan i to poklisara.

Ovaj brzi i veliki porast papinskog ugleda u cijelom svijetu pripomoći će bez sumnje, da će se katolicizam svukud brže i jače razvijati i tako donijeti pravu sreću u srca izmučenog čovječanstva, koje se sad uvjerilo, da mu sreće ne može dati ni oružana sila ni framazunstvo, ni socijalna demokracija (bezboštvo, koje je sašlo iz viših klasa ljudstva među radništvo i prosti narod uopće) ni mirevna konferencija u Parizu ni Wilsonov Savez Naroda, a najmanje vlada bečkog Žida Trockog u nesretnoj slavenskoj Rusiji ili vlada Žida Bele Kuna u Madžarskoj. U općem metežu i nesigurnosti porasla je snaga papinstva, bez ikakve oružane sile i političkih intriga. I naš su hrvatski narod poplavile razne zle struje i nevolje. *Put u bolju budućnost jest: čvrst oslon na papinstvo, na namjesnika Kristova na zemlji.* Papinstvo, kao božanska ustanova, ostat će do konca svijeta i raditi će za zadaću, koju mu povjerio Gospodin i Otkupitelj roda ljudskoga. I onaj, koji ga se bude držao, živjet će s njim, dok će se dalje raspadati i napokon raspasti sve ono, što nije sazdano na stijeni Petrovoj.

M. F.